RASFF och AAC

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Nedan kan du läsa vad RASFF- och AAC-nätverken är och när de ska användas av kontrollmyndigheter. Här finns även information om vilken lagstiftning som reglerar detta.

Om lagstiftningen

På alla sidor om RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed) och AAC (Administrative Assistance and Cooperation) finns den viktigaste lagstiftningen samlad i spalten till höger. Där kan du klicka dig vidare och både få information om lagstiftningen och komma direkt till de olika lagarna och förordningarna. Den lagstiftning som styr arbetet med RASFF- och AAC-nätverken är:

- Förordning (EU) 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet, artiklarna 50–52.
- Förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel, artiklarna 102–108.
- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2009:13) om rapportering och vissa andra skyldigheter för kontrollmyndigheter, 5–9 §§.
- Genomförandeförordning (EU) nr 2019/1715 om fastställande av bestämmelser för ett datoriserat informationshanteringssystem för offentlig kontroll och dess systemkomponenter (IMSOC-förordningen).

Vad är RASFF och AAC?

RASFF och AAC är två olika nätverk där kontrollmyndigheter kan utbyta information om exempelvis livsmedels-, foder- och kontaktmaterialärenden. I båda nätverken nås berörda myndigheter snabbt och effektivt via den webbaserade iRASFF-applikationen, fortsättningsvis kallad iRASFF, som utvecklas och underhålls av EU-kommissionen. Alla medlemsländer måste vara anslutna och informera andra myndigheter när så krävs. Likaså måste alla medlemsländer agera på den information som skickas till dem i de olika nätverken.

När används RASFF respektive AAC?

Kontrollmyndigheterna måste via RASFF-nätverket anmäla att de har kännedom om ett livsmedel som är eller kan antas vara osäkert och där andra kontrollmyndigheter behöver ta del av den informationen. Se 7 § LIVSFS 2009:13.

Vid meddelanden som handlar om att lagstiftningen inte följs, och där det inte föreligger risk för människors hälsa, eller vid begäran om stöd i kontrollen ska kontrollmyndigheterna använda AAC-nätverket.

Vid begäran om stöd eller överlämnande av information som gäller konstaterat eller misstänkt bedrägligt och vilseledande förfaranden är det specialnätverket AAC/FF som används.

ACN – Alert and Cooperation Network

RASFF och AAC ingår i vad som kallas ACN (Alert and Cooperation Network). ACN består av flera nätverk:

- RASFF - Rapid Alert System for Food and Feed
- AAC - Administrative Assistance Cooperation

- AAC/FF, AAC Food Fraud - specialnätverket för meddelanden om bedrägerier inom livsmedelskedjan
- AAC/PA – AAC Pet Animals, specialnätverket för meddelanden om sällskapsdjur
- AAC/PH – AAC Plant Health, specialnätverket för meddelanden om växthälsa
- AAC/AW – AAC Animal Welfare, specialnätverket för meddelanden om djurvälfärd

Respektive nätverk i ACN ansvarar för sin del av jordbruks- och livsmedelskedjan. Specialnätverken Plant Health, Pet Animals och Animal Welfare är avsedda för Jordbruksverkets verksamhet.

Alla respektive nätverk i ACN använder iRASFF för att sända och ta emot information.

RASFF

AAC

Allmänna handlingar och sekretess

Här följer information om hur handlingar hanteras i olika situationer i iRASFF.

Biblioteksregeln

I tryckfrihetsförordningen (1949:105), TF, finns bestämmelser om allmänna handlingar. Av 2 kap. 14 § TF framgår ett antal exempel på när en handling inte ska anses som allmän, varav ett exempel är den så kallade biblioteksregeln.

Om en myndighet har tillgång till en extern referensdatabas som produceras av en utländsk myndighet och myndigheten använder databasen på motsvarande sätt som ett bibliotek, och som produceras av en utländsk myndighet, omfattas av biblioteksregeln (prop. 1990/91:60 s. 31 och prop. 2001/02:70 s. 26).

Under år 2020 har det meddelats flera domar som gäller tillämpningen av biblioteksregeln avseende information i iRASFF. Se exempelvis Kammarrätten i Stockholms dom den 8 december 2020 i mål nr 6431–20 och Kammarrätten i Göteborgs dom den 7 juli 2020 i mål nr 2416–20. Enligt domarna produceras iRASFF av en utländsk myndighet och är att jämställa med en referensdatabas som används på samma sätt som ett bibliotek. Den bedömningen innebär att information och handlingar som finns i iRASFF inte utgör allmänna handlingar, eftersom de omfattas av biblioteksregeln.

Domarna har endast relevans för information och handlingar som lagras/förvaras i iRASFF. Handlingar som en kontrollmyndighet sparat ner från iRASFF, för diarieföring eller av annan orsak, omfattas inte av biblioteksregeln. Biblioteksregeln är inte heller tillämplig på handlingar som inkommit till, eller upprättats vid, myndigheten i samband med hanteringen av ett RASFF-ärende.

Att göra anpassade utskrifter ur iRASFF

Sekretess

Alla handlingar ska sekretessgranskas innan de lämnas ut till företag, media, privatpersoner eller andra utomstående. Reglerna om sekretess gäller även mellan myndigheter för uppgifter som rör RASFF-ärenden. Se offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Personuppgifter och uppgifter som kan omfattas av sekretess

En uppgift som kan kopplas till en enskild individ som är i livet är en personuppgift. Personuppgifter ska endast läggas in i iRASFF-applikationen i de fall de är nödvändiga för hanteringen av ärendet. Personuppgifter ska inte behandlas i högre utsträckning än vad som är nödvändigt och det ska finnas laglig grund för den behandling som utförs (artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning [EU] 2016/679).

Personuppgifter som omfattas av GDPR och uppgifter som omfattas av offentlighets- och sekretesslagen, och som inte är relevanta för ärendets fortsatta hantering, ska inte skickas (*via iRASFF-applikationen eller e-post*). Om uppgifterna finns i en redan existerande handling ska uppgifterna döljas (maskeras). Undvik att över huvud taget ange uppgifterna om det är fråga om information som meddelas i fritext. Det är inte nödvändigt med tillämpliga personuppgifts- och sekretessbestämmelser för dessa åtgärder då det inte är fråga om utlämnande av allmän handling på begäran, det är fråga om att en myndighet på eget initiativ rapporterar relevant information till andra myndigheter vad gäller ärendets fortsatta hantering.

Det skulle till exempel kunna vara:

- namn på anställda på livsmedelsföretag, personer som insjuknat, personer som lämnat in klagomål eller har köpt en produkt (personuppgifter)
- e-postadresser till livsmedelsföretagare eller privatpersoner (personuppgifter)
- telefonnummer till livsmedelsföretagare eller privatpersoner (personuppgifter)
- andra personuppgifter som kan förekomma
- prisuppgifter (sekretess)
- uppgifter om rabatter (sekretess)
- andra företagsuppgifter som inte är väsentliga i ärendet (sekretess)

Man ska bara ladda upp personuppgifter (uppgifter som kan omfattas av GDPR eller Offentlighets- och sekretesslagen) i iRASFF om det är nödvändigt. Det kan till exempel vara nödvändigt om:

- uppgiften är nödvändig för andra myndigheters spårning av en osäker produkt
- uppgiften är nödvändig för att andra myndigheter ska kunna fullfölja sin skyldighet vad gäller offentlig kontroll

Döja uppgifter i PDF-dokument

Dataskyddsförordningen (GDPR) - Integritetsskyddsmyndigheten (IMY)

Senast uppdaterad 24 juni 2026 Ansvarig grupp ROR_LH